

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש
פרשת תולדות

882 הגיליון השבועי לכל יהודי

ג' בכסלו התשס"ד
(28.11.03)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

לחוש את הדופק היהודי

האתגר היהודי המרכזי בימינו הוא לאתר את היהודים הפזורים ברחבי תבל, לעורר את הניצוץ החבוי בתוכם, ולקשור אותם למערכת של חיים יהודיים

קצר למקומות נידחים ביותר. יש מהם שנמצאים במקומות שעד כה לא היו שם חיים יהודיים כלשהם — לא בית-כנסת, לא קהילה מאורגנת, ומובן שאין שם מוסדות חינוך יהודיים. חיים שם יהודים המפוזרים בתוך האוכלוסייה הכללית, וכמעט נטמעו בקרב הגויים. ופתאום נחת במקום השליח הצעיר, פתח בית-כנסת, הקים מערכת של שיעורי-תורה, ייסד פעילות בעבור הילדים, החל לקיים אירועים בחגים. מאפס ממש החלו לפרוח במדבר הצחיח חיים יהודיים.

אתה משוחח עם שלוחים ותיקים מעט, כאלה שהתחילו מאותה נקודה ממש, אבל מאחוריהם כבר פעילות של כמה שנים, ואתה שומע על בית-כנסת שוקק-חיים, על גני-ילדים ואף בתי-ספר, על מקוה-טהרה מפואר, על מגוון מזון כשר — קהילה יהודית משגשגת, מאורגנת ותוססת. רבים מהשלוחים הללו הביאו עמם לוועידה נציגים של הקהילה, שרק לפני כמה שנים לא חשבו כלל על עובדת היותם יהודים, וכיום הם שותפים חמים להתפתחותה של הקהילה הצעירה.

מ י שרצה לחוש את פעימות החיים היהודיים ברחבי העולם היה צריך להיות בוועידה הגדולה שנעלה בראשית השבוע בניו-יורק. התכנסו שם נציגים מכל קצווי תבל, מהמדינות הגדולות והעשירות, ועד מדינות קטנות ונחשלות. היו שם מנהיגי קהילות יהודיות מאלסקה ומנפאל, מבוליוויה ומקונגו, מאסטוניה ומפינלנד, וכמובן מישראל ומהמדינות הגדולות בארה"ב, באירופה ובמדינות חבר-העמים. זו הייתה הוועידה השנתית של שלוחי חב"ד.

זו הייתה ההזדמנות הטובה ביותר להניח אצבע על דופק היהדות העולמית. להרגיש איך היא חיה ונושמת, מתפתחת ומתעצמת. להבין לעומק את בעיות הקיום של העם היהודי בימינו, מהתבוללות וטמייעה ועד אנטישמיות ואיומי טרור. אולם המפגש עם האנשים הללו גורם לך בעיקר להשתאות מנחישותם להגיע לכל קהילה יהודית, ולו הרחוקה והנידחת ביותר, ולהפיח בה את חיי היהדות.

אהבה יתרה

במעמד ההצדעה החגיגי, שנערך ביום ראשון השבוע, נתכבד לשאת דברים אחד מראשוני השלוחים, שכבר נמצא שישים שנה בשליחות. הוא סיפר, כי המוטו המניע אותו בכל שנות השליחות הללו הוא פתגם ששמע מהרבי מליובאוויטש:

במשפחה הכול אוהבים זה את זה, אבל כשיש משהו במשפחה שסובל מנכות באיבר כלשהו, אוהבים אותו עוד יותר. אם חסרה לו יד — מרעיפים עליו אהבה יתרה; ואם חסרה לו גם רגל — האהבה כלפיו תהיה גדולה פי כמה וכמה. גם עם-ישראל הוא משפחה אחת, שבה הכול אוהבים איש את רעהו. אולם כשיש יהודי שחסר לו 'איבר' בחיים היהודיים — חסרה לו 'יד', שאינה מניחה תפילין, וחסרה לו 'רגל', שאינה הולכת לבית-הכנסת — צריכים לחוש כלפיו אהבה ומחויבות גדולות פי כמה וכמה. אתה פוגש שלוחים צעירים שהגיעו לפני זמן

גיבורי יהדות זמננו

ההשתתפות בוועידה הזאת פותחת לך אופקים על משמעות הקיום היהודי בימינו. הציבור הישראלי, המתמודד עם בעיות הטרור, האבטלה והמיתון הכלכלי, אינו מודע להתמודדויות של קהילות בחו"ל עם בעיות הקיום שלהן. לא דומות הבעיות של קהילות יהודיות בגרמניה ובצרפת, לקשיים של קהילות יהודיות בדרום-אפריקה ובספרד. אי-אפשר להשוות את אתגרי הקיום היהודי בארה"ב לסבך הבעיות במדינות חבר-העמים.

האתגר היהודי המרכזי ברחבי העולם הוא להתמודד עם גלי הטמייעה וההתבוללות. לאתר את היהודים הפזורים על-פני מרחבים עצומים, לעורר את הניצוץ החבוי בתוכם, ולקשור אותם למערכת של חיים יהודיים. השלוחים הללו מחוללים את המהפכה האמיתית ביהדות זמננו. הם הגיבורים האמיתיים של דורנו.

ספרים

שולחן-ערוך כרך ד

מאת רבי שניאור-זלמן מלאדי
בהוצאת קה"ת

כרך רביעי, על הלכות יום-טוב וחגי תשרי, בהוצאה חדשה של שולחן-ערוך-הרב, שחיבר רבנו הזקן בעל התניא. אותיות מאירות עיניים, מוגה משגיאות דפוס, עם ציון מקורות, הערות ומנהגים. עורך ראשי: הרב שלום-דובער לוי. 519 עמ'. טל' 03-9606018.

אמרי פנחס

בעריכת אלימלך-אלעזר פונקל
בהוצאת המחבר

שני כרכים מהודרים המגישים את דברי תורתו של רבי פינחס מקוריץ, אחד המיוחדים מתלמידי הבעש"ט, מתוך ספרים וכתבי-יד. טל' 03-6772582.

ובלכתך בדרך

מאת שי ויינר
בהוצאת העורך

מבחר מאמרים של אישים מגוונים בסוגיית הזהירות בדרכים והכללים החלים על המשתמשים בכביש, בראי המקורות. פן נוסף למאבק בתאונות-הדרכים. 254 עמ'. טל' 08-9208365.

אחרי הכל

מאת קובי אריאלי
בהוצאת המחבר

אוסף של קטעים שנונים, משעשעים, הלקוחים מעולם המושגים של הקהילה הדתית-חרדית. הקטעים הופיעו במדורים שבועיים בעיתונים שונים, ונערכו מחדש לספר. בסוף הספר שי מיוחד — ספר ה'נו' השלם. לבעלי חוש הומור בלבד. 238 עמ'. טל' 04-704120-700-1.

זמני השבוע

ירושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת ניר-יוק

כניסת השבת	4:00	4:14	4:04	4:18	4:18	4:13
צאת השבת	5:15	5:16	5:14	5:18	5:21	5:15

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

להיות כאן ולהיות בגן-העדן

על יצחק אבינו נאמר, שלעתיד לבוא יאמרו דווקא עליו "כי אתה אבינו". עניינו של יצחק הוא פחד והתבטלות, התכונות המיוחדות לזמן הגאולה: כולנו נחוש אז את מירב ההתבטלות לקב"ה.

משום כך היו ביצחק כמה עניינים בדוגמת לעתיד לבוא. אכן, על כל שלושת האבות נאמר שהקב"ה "הטעימן מעין עולם הבא"; אך זה היה עניין של טעימה בלבד מהתענוג של העולם הבא, ואילו יצחק היה בכל מציאותו, בכל חייו, דוגמה של העתיד. בזוהר נאמר שבשעת העקדה פרוח נשמתו וניתנה בו נשמה מהעולם הבא.

למעלה מהזמן

עוד דבר מצאנו אצל יצחק: מובא בספרים, שלאחר העקדה היה יצחק שרוי שנתיים בגן-העדן. בשנתיים אלה היה יצחק למעלה מהזמן, ולכן לא נמנו בחשבון שנותיו. כאשר נולד עשיו כבר היה יצחק בן שישים ושתיים שנה (כפי שעולה מחשבון שנותיו של אברהם, שמיתתו הוקדמה בחמש שנים, כדי

מכל תענוגות העולם הזה ולהגיע לדרגה של התענוגות בנועם ה'! דבר זה יהיה רק לעתיד לבוא, או בגן-העדן, אבל איך אפשרי הדבר בזמן הזה?!

יהודי מסוגל

אומרים לו: כוח זה ניתן לנו מ"אלוקי יצחק". כל יהודי מסוגל להתבונן ולהסתכל בעניינים הקשורים בתקופת הגאולה ובגן-העדן. הוא מסוגל להבין שכל תענוגות העולם אינם אלא פסולת של תענוגי גן-העדן. אם-כן, איך הוא מניח לעצמו לאבד את עיקר התענוג לשם השגת הפסולת בלבד?!

יצחק אבינו נותן לכל אחד ואחד מבני ישראל את הכוח, להתעלות מעל כל תענוגות העולם ולשים את כל מעייניו בעיקר. הדרך לכך עוברת אף היא דרך דרגתו של יצחק – התבטלות לקב"ה, דבר הבא לידי ביטוי בקבלת-עול. עד שנזכה להתגלות דרגתו המלאה של יצחק אבינו, בגאולה האמיתית והשלמה, שאז נאמר ליצחק "כי אתה אבינו".

(לקוטי שיחות כרך א, עמ' 48)

שלא יראה בצאתו של עשיו לתרבות רעה), אך התורה אומרת שהיה בן שישים בלבד. שכן השנתיים הללו אינן נחשבות בחשבון שנותיו, מכיוון שהיה בגן-העדן ולמעלה מהזמן.

זו דרגה מיוחדת במינה של עלייה רוחנית. יש שהאדם מתעלה לדרגה עליונה מהזמן, אבל אחר-כך, בשובו למציאות העולם ולגדרי הזמן, ניכרים עליו עקבות הזמן. ואילו יצחק, כשהתעלה לדרגה שלמעלה מהזמן, לא נמנו השנים הללו בחשבון שנותיו.

לחזות בנועם ה'

אמרו חז"ל: "אין קוראים אבות אלא לשלושה", שכן עניינם של האבות מצוי בהכרח בנפשו של כל יהודי. מובן אפוא שגם עניין זה, של התעלות למעלה מגדרי העולם, קיים אצל כל יהודי.

דורשים מיהודי שיהיה אצלו "אחת שאלתי מאת ה'... לחזות בנועם ה'". טוען היהודי: הלוא אני קשור לגוף גשמי, לנפש בהמית, בעולם הזה הגשמי. איך אני מסוגל להתנתק

מן המעייין

נושא השבוע: יצחק אבינו

ארבעה ימי גבורה

דרגתו של יצחק היא מידת הגבורה. ארבע הגבורות שחפר יצחק הן כנגד ארבעת ימי הדין והגבורה: יום ראשון של ראש-השנה, יום שני של ראש-השנה, יום-הכיפורים (חתימת הדין), הושענא רבה (יום גמר החתימה).

(לקוטי לוי-יצחק)

עיניים טהורות

"ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות" (בראשית כז, א). מפרש רש"י: "ותכהין – בעשן של אלו שהיו מעשנות ומקטירות לעבודת אלילים". מדוע הזיק העשן ליצחק בלבד ולא לנשי עשיו? אלא העשן הזיק ליצחק מפני שהיו מעשנות ומקטירות לעבודת כוכבים. יצחק שהיה "טהור עיניים מראות ברע", לא היה יכול לסבול זאת.

(לקוטי שיחות)

שם שלא השתנה

תניא, מפני-מה נשתנה שמו של אברהם ושל יעקב ולא של יצחק? מפני שאלו אבותיהם קראו להם שם, אבל יצחק הקב"ה קרא לו שם, שנאמר: "ויאמר אלוקים אבל שרה אשתך

והתעלה תמיד, עד "כי גדל מאוד" – שהגיע לגדלות גמורה.

(המגיד ממזריטש)

אמרת השבוע

שיח מנהיגים

קודם שהוכתר רבי שמחה-בונם מאוטבוצק כממלא-מקום אביו, רבי מנדלי מוורקי, נסע אל רבי יעקב-אריה מרדזימין, כדי לקבל סמיכה ממנו. אמר לו רבי יעקב-אריה: "את סבך הכרתי, על אביך שמעתי, ועכשיו מה?... השיב רבי שמחה-בונם: "מצאנו שאברהם ויצחק חפרו בארות מים, אבל יעקב לא חפר, כי לאחר שהאבות חפרו בארות, הנכד יכול להגיע בקלות אל המים".

קם רבי יעקב-אריה וקרא: "שלום עליכם הרבי מוורקי". אחר-כך אמר: "אברהם ויצחק חפרו בארות חדשות. יעקב אמר, בארות חדשות אין בכוחי לחפור, לפחות אשמור שלא יסתמו הבארות של אבותיי".

יולדת לך בן וקראת את שמו יצחק".

(ירושלמי ברכות)

רמזי האותיות

אותיות של יצחק רומזות: י – עשרת הדיברות; צ – שנות שרה כשילדה את יצחק; ח – שנימול בן שמונה ימים; ק – שנות אברהם כשנולד יצחק.

(מדרש רבה)

בן בכל דרכיו

"ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק" (בראשית כה, י). בכל תולדות יצחק היה ניכר ש"אברהם הוליד את יצחק" – בכל דרכיו היה ניכר ונרגש שהוא בנו של אברהם.

(העמק דבר)

מנדלות לגדלות

"ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאוד" (בראשית כו, יג). בכל הפרשה נקרא יצחק בשמו, וכאן נקרא "איש". ללמדנו, שמיד כשיצחק נעשה "איש" – שמלאו לו שלוש-עשרה שנה, היה בגדלות. ועל-כן היה "הלוך וגדל" – לא עמד במדרגה אחת, אלא הלך

כל הגדול מחברו...

בישיבתו של החפץ-חיים היה אברך למדן גדול וירא-שמים, שהיה עני מרוד. לעיתים קרובות נהג האברך לספר לרבו על מצוקתו ולבקש ממנו להתפלל למענו כי הקב"ה ישלח לו את הברכה כדי שייחלץ מעוניו. "אם אזכה שהקב"ה ירחיב לי, אקפיד הקפדה יתרה על קיום מצוות מעשר", נהג להתחייב בכל פעם ששוחח בעניין עם רבו.

"מי אני ומה אני?", היה משיב לו החפץ-חיים, בענווה האופיינית לו. "עליך להפנות את תפילותיך אל הקב"ה בעצמו ולבקש את רחמיו, מעומק ליבך. אולם ראה הוזהרת – אם אמנם תזכה ותפילתך תיענה, יהיה עליך לשמור את מוצא פיך ולהקפיד בתכלית על קיום מצוות מעשר. 'אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט', ואוי לו לאדם המזלזל בדברים כגון אלה."

חלפו הימים, האברך החל לשלוח את ידו במסחר, וה' שלח ברכה במעשי ידיו. אט-אט הרחיב את עסקיו, ובתוך כמה שנים הצליח לטפס במעלות ההצלחה עד שהיה לסוחר גדול ועשיר.

בתחילה הקפיד להפריש מעשר מהכנסותיו, אולם כשעלה לגדולה ונתעשר, לא עמד בניסיון וכמו שכח את הבטחתו. ידיו נעשו קפוצות. לא זו בלבד שנמנע ממתן מעשר, הוא אף נמנע בעקביות מהשתתפות בכל עניין של צדקה.

החפץ-חיים שמע על השינוי שחל בתלמידו וליבו נחמץ בקרבו. אף-על-פי-כן בחר להחריש בינתיים ולהמתין לשעת כושר.

זה היה בעת ביקור של החפץ-חיים במוסקוה, שאליה נסע בענייני ישיבתו. כל נכבדי העיר באו לאכסניה שבה התארח, כדי לקבל את פניו ולהחליף עמו ברכת שלום. בין המכובדים היה גם תלמידו לשעבר, הגביר הגדול, שכגודל עושרו כן גודל קמצנותו.

שמח התלמיד לשעבר שמחה גדולה על ההזדמנות להיפגש עם רבו. גם החפץ-חיים האיר לו פנים. עם תום קבלת הפנים נפנו המכובדים לדרכם אך העשיר הקצמן נשאר בחדר. כשנותרו רק הוא ורבו, ביחידות, פרץ העשיר בבכי. "מורי ורבי, חולה אני

יראה מעצם החטא

אף-על-פי שהחסידות מדגישה בעיקר את גדולת ה' ומעוררת את הלב לאהבו ולהידבק בקדושה האלוקית, בכל-זאת היא השרישה יראת-שמים פנימית ועמוקה ביותר. הדגש של תורת החסידות אינו על יראה מפני העונש, אלא יראה מהקב"ה ופחד מעצם החטא.

רבנו הזקן מסביר בספרו 'לקוטי-תורה' (קרח נגד), שעיקר הפירוש ב'יראת חטא' הוא – להתירא מן החטא עצמו. היראה מפני העונש אינה ממצה את חומרתי של החטא עצמו, שכן העונש מביא תיקון לנפש ומאפשר לה לקבל את הארות העולם הבא, ואילו החטא עצמו מרחיק את האדם מאור ה'.

כאשר כ"ק אדמו"ר הרשב"ב הגיע לגיל התחלת הנחת תפילין, אמר לאביו, הרבי מהר"ש, שרצונו להיות ירא-שמים באמת. הוא שאל מה עליו לעשות כדי להגיע לכך. אמר לו אביו: "עליך להיות בקי בשולחן-ערוך רבנו, עם כל ה'ויש אומרים'. 'בקי' הכוונה – כשהדברים מאירים את כל המהות. כל הלכה צריכה להיות מורגשת באותו איבר בגוף השייך להלכה זו. איברי הגוף צריכים 'לשמוע' מה עליהם לעשות". ואכן, מסופר עליו, שהרגיל את איברי גופו שיעשו בעצמם מה שכתוב בשולחן-ערוך.

נברשת בלי נורות

פעם אחת חזרו לפני הרבי רש"ב אמרה של החסיד רבי הלל מפאריטש, שכל גודל זהירותו ביראת-שמים הוא כדי שייקלטו בליבו ענייני חסידות (והוא אכן היה ירא-שמים מופלא). הגיב הרבי: "ואני אומר, שכל ענייני חסידות וטיב קליטתם הוא כדי להרגיש יראת-שמים בחיות פנימית. המתקיות הגדולה ביותר של השכלה חסידית – אינה בעלת ערך כלל לעומת הידור הדיבור של מצווה".

כ"ק אדמו"ר הרי"צ פירש פעם אחת את המושגים 'יראה תתאה' (=יראה תחתונה) ו'יראה עילאה' (=יראה עליונה), מושגים שמוזכרים הרבה בתורת החסידות, ואמר: "יראה תתאה – שהאדם יודע שהוא תחתון; 'יראה עילאה' – שירצה להיות עליון". בהזדמנות אחרת אמר לבחור-ישיבה: "תורה בלי יראת-שמים למה היא דומה? לנברשת חשמלית בלי נורות ולטלית-קטן בלי ציצית".

מסופר על רב אחד שהתאונן באוזני החסיד רבי הלל מפאריטש, שאין דבריו נשמעים בקרב אנשי קהילתו ושפרנסי העדה אינם מקבלים את דעתו. אמר לו רבי הלל: "מקיימים הם את דברי חז"ל 'כל אדם שיש בו יראת-שמים דבריו נשמעין'... הרב התמרמר מאוד והוציא את תעודות הסמיכה שקיבל מגאונים וכן מכתבי שאלות ותשובות מרבנים נודעים, שחולקים לו כבוד בתור גאון ומרבים בשבחו. נענה רבי הלל: אלה ראיות של נייר, ואילו הראיה מן הגמרא היא ראיה חיה. הוסף ביראת-שמים ודברייך יישמעו...".

תמיד נותנים

אדמו"ר מהר"ש פירש את מאמר חז"ל "הכול בידי שמים חוץ מיראת-שמים", וכך אמר: "הכול בידי שמים – כשרוצים נותנים וכשלא רוצים – לא נותנים; חוץ מיראת-שמים – כשמבקשים יראת-שמים – נותנים תמיד".

באחת מאיגרותיו של הרבי ריי"צ הוא כותב: "האמת שובר את החיץ היותר חזק, ויראת-שמים אמיתית פורצת גדר של אבנים וברזל. בפני אמת ויראת-שמים – הכול מתבטלים!".

באחת משיחותיו הוא מתאר את ההבדל בין ימי-קדם לימינו אלה: "פעם הייתה דרך-ארץ לפני אותיות התורה, מצד יראת-שמים. אפילו יהודי פשוט, כשהיה צריך לעשות ברכה, היה נוטל תחילה את ידיו, או ניקה אותן לפחות בעשבים ובעפר. בילדותי שיחקתי פעם בעשיית סירה, ותוך כדי כך שמעתי איך גנן מברך 'שהכול נהיה בדבר' – ונחרדתי. היום – לא האדם שומע את הברכה ולא הברכה שומעת אותו".

במחלה קשה ואנושה ואינני יכול לעזור לעצמי", ייבב.

"מהי מחלתך הקשה?", שאל החפץ-חיים בדאגה עמוקה.

"ידיי קפוצות, כאילו נגעלו במגעול, ואינני יכול לפותחן", ענה העשיר.

"אמנם זוכר אני היטב את התחייבותי

"הקשב ואספר לך סיפור. יהודי כפרי נסע פעם אחת בערב החג אל העיר, לקנות את צורכי החג. נכנס לחנות שרגיל היה לקנות בה וביקש מהחנווני קמח במשקל במחיר רובל כסף. אמר לו החנווני, 'הטרח עצמך ידידי, פתח את שקך ומלא בו קמח כפי הדרוש לך, ואני אניח משקולת על המאזניים'.

"שמע הכפרי כי הלה מבקש ממנו למלא בעצמו את שק הקמח. נטל שק גדול ומילא אותו במידה גדושה. החנווני עשה את עצמו כאינו רואה. עמד והמתין לכפרי עד שיסיים את מלאכתו.

"משהגיע רגע התשלום, הוציא הכפרי רובל כסף אחד והושיטו לחנווני. אמר לו החנווני, 'הרי מילאת קמח מלוא השק, ומחירו חמישה רובלים; כיצד רצונך לשלם לי רק רובל אחד?'.

"השיב לו הכפרי בתמיהה משלו: 'הרי אני ביקשתיך בתחילה קמח ברובל אחד, ואתה הוא שהצעת כי אמלא בעצמי את שקי. עמדתי אפוא ומילאתי ואתה שתקת. הנה אפוא מה שלקחתי ברובל אחד, ומה לך כי תדרוש עכשיו חמישה רובלים?'.

"הביט בו החנווני בהשתאות ובתרעומת. 'סבור הייתי', ענה לכפרי, 'כי שיניית את דעתך והחלטת לבסוף לקחת יותר קמח משיקשקת בתחילה, ועל-כן החרשתי והוספתי עוד ועוד אבני-משקל. אולם אתה, מה חשבת לך? וכי סבור היית שאני אוסיף אבני-משקל ואתה תמלא מן הקמח בלי מידה, והכול בתמורה לרובל אחד?'.

הקשיב העשיר הקמצן לסיפור הנאה קשב רב, ואף-על-פי שתלמיד-חכם היה התקשה לרדת לסוף דעת רבו. הביט בו החפץ-חיים במבט רחום והחל מפרש:

"סיפור זה אינו אלא משל, והנמשל הוא אתה ומה שאירע לך. הנמשל לקמח הוא העושר הרב שהשפיעו לך משמים. הנמשל לאבני-המשקל הוא היצר-הרע הניתן לאדם ככל שמתעצם רוב עושרו. ועכשיו שואל אני אותך – מה חשבת לעצמך: שמצד אחד ישפיעו לך רוב טובה וברכה ומצד שני יישאר היצר-הרע שלך כפי שהיה בימי עונייך? טעות בידך! לכל דבר יש מחיר, ועליך להתמודד איתו בגבורה. ולא, עלול החנווני חלילה לקחת ממך את שק הקמח המלא..."

חדרו הדברים ללב העשיר. מאותו יום חזר בתשובה והחל לקיים את התחייבותו הישנה – להפריש לצדקה מעשר מכל אשר לו.

נציפייה לנאורה "כשושנה בין החוחים... מה שושנה זו, יוצאה עליה שרב, הרי היא כמושה, יצא טל – הרי היא פורחת. כך כל זמן שצילו של עשיו קיים, כביכול ישראל נראין כאילו הן כמושין בעולם הזה, אבל לעתיד לבוא יעבור צילו של עשיו וישראל מרטיבין והולכין" (ויקרא רבה פרשה כג)

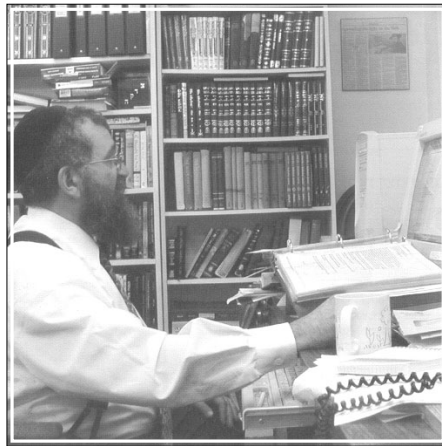
שיעור תורה יומי באמצעות ה...פקס

המדינה. הזמנות החלו לזרום מכל רחבי ארצות-הברית, מאירופה ומהמזרח הרחוק ואפילו מטורקיה בעקבות ההתפתחות העצומה בתקשורת המחשבים עבר משלוח ה'תורה פאקס' לדואר האלקטרוני.

כשהמזכירה הגויה קוראת

כאמור, כבר כאחת-עשרה שנים דבק הרב מרחוב ביזמתו. "המשימה אינה פשוטה", אומר הרב מרחוב. "כל יום צריך לחפש רעיון חדש מתוך מחשבה על מעגל רחב ככל האפשר של קוראים פוטנציאליים. אני גם חש אחריות גדולה, שכן לרבים מאלפי קוראי הדף זה הקשר היחיד עם יהדותם".

לקראת שבת או חג מוסיף הרב מרחוב מידע חיוני כדוגמת זמני הדלקת הנרות, שטר מכירת חמץ לקראת הפסח, ועוד. התגובות רבות ומעניינות. רב של בית-כנסת ידוע במנהטן כתב לו כי הדף מסייע לו בהכנת הדרשות לשבת. מכתב אחר, מוזר ומשעשע משהו, הגיע מיהודי איש-עסקים מאריונה שביקש להתחיל לשלוח את הדף היומי לביתו ולא במקום עבודתו. והנימוק: "אתמול חל יום צום וכשביקשתי מהמזכירה הגויה במשרד להגיש לי כוס משקה, הזכירה לי שהיום צום. אתה מבין? היא קראה על כך ב'תורה פקס' ומקפידה בשבילי יותר ממני..."

הרב מרחוב: "לרבים מהקוראים זה הקשר היחיד עם יהדות"

שלך והדף היומי יישלח אליך". בתוך זמן קצר ביותר עלה הביקוש על כל המצופה. "תכננתי לשלוח עשרות עותקים בלבד, אך עד מהרה טיפס מספר הפקסים ועלה למאות".

הזמנות מכל העולם

כעבור זמן קצר לא היה צריך עוד לפרסם על כך בעיתון. תרמה לכך לא-מעט גם התהודה הרחבה בתקשורת הקנדית. העיתון 'ג'זט', למשל, פרסם כתבה אוהדת על הרב מרחוב ויוזמתו, בכותרת – "מפיץ האור באינטרנט".

השמועה עברה מפה לאוזן ופרצה אל מחוץ לתחומי

סדר-יומו העמוס של פרי קפלן, סגן נשיא חברת 'קדרי אינטרנשיונל' במונטריאול, נפתח מדי בוקר במנה יומית קבועה של יהדות. רגעים אחדים לאחר שהוא מתיישב במשרדו המרווח, בקומה העשירית של אחד מבנייני העסקים ברובע 'ס' לורנס – הוא מדפיס בלחיצת מקש את הדף שהתקבל שעה קלה קודם-לכן בתיבת הדואר האלקטרוני שלו, ובראשו הכותרת 'תורה פקס'. וכך, בעודו לוגם מספל הקפה הראשון יתוודע לרעיון בפרשת השבוע, יקרא סיפור חסידי או אמרה של חז"ל. קצת דברי-תורה שילוו אותו לאורך היום.

פרי קפלן הוא רק אחד מאלפי אנשי-עסקים בקנדה ומחוצה לה, הפותחים את יומם בלימוד תורה באמצעות ה'תורה פקס'. כל זאת בזכות יוזמה פשוטה ומקורית של הרב זלמן מרחוב, חסיד חב"ד תושב מונטריאול.

הביקוש עלה על הציפיות

"הפרוייקט נולד לפני כאחת-עשרה שנים", מספר הרב מרחוב. "אחד ממכריי נסע אז עם בני-משפחתו לספרד, לצורך עסקים. קודם צאתו ביקש ממני לשלוח לו לקראת שבת דבר-תורה, כדי שיהיה לו מה למסור לילדיו ליד שולחן השבת, ואולי גם להעביר לחברים. עשיתי כבקשתו ופתאום קלטתי את הפוטנציאל הטמון בכך – דף אחד בפקס יכול לחבר יחיד או קבוצה לתורה!".

הרב מרחוב החליט לאמץ את הרעיון ולבצע אותו על בסיס יומי. בשלב ראשון פרסם מודעה בעיתון היהודי 'קנאדיאן ג'ואיש ניוז' ובה סיפר על השירות החדש הניתן לכל דורש. "כל מה שעליך לעשות", נכתב במודעה, "הוא לשלוח אלינו את מספר הפקס

המקום יודאיקה שלך

לתשמישי-קדושה ומוצרי יהדות משלוחים לכל רחבי הארץ והעולם

תפילין * מזוזות * ספרי-קודש * כלי כסף * קלטות וידאו חינוכיות ותקליטורי מחשב * משחקים חינוכיים

הזמנות טלפונית מתקבלות בין השעות 10:00-18:00 ונשלחות באותו יום

טל' 1-700-704120

פִּינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פותחים את סעודות השבת בברכה על "לחם-משנה". קרבן מוסף של שבת בבית-המקדש היה שני כבשים. גם המזמור של השבת כפול: "מזמור שיר ליום השבת". נאמר בפוסקים ורווח בין הנשים ההסבר, ששני הנרות הם כנגד האשה ובעלה (חז"ל מנו רמ"ח איברים באיש ורנ"ב באישה, ויחד – בגימטרייה פעמיים נ"ה, שני נרות). מזה למדו, שכשנולד ילד מוסיפים עוד נר, ובפרט כדברי הגמרא, שהרגיל נר שבת זוכה לבנים וחתנים תלמידים חכמים, שנאמר (משלי ו,ג): "כי נר מצווה – ותורה אור", בזכות נר מצווה בא אור תורה.

נהוג שהאם מוסיפה להדליק כמניין הילדים גם אחרי נישואיהם. גם אם חלילה נפטר מישהו מהם – אין מפחיתים את מספר הנרות, כמאמר חז"ל "מעלין בקודש ואין מורידין" (כי תוספת האורה היא ערך לעצמו, אלא שתלו אותו במספר הילדים שיהיה לזכותם).

מקורות: ר"ה כז,א. שבת כג,ב ופירש"י. ברכות כח,א. מדרש תהילים צב,א. מטה משה ס"ח. תיד. לקוטי מהרי"ח ח"ב דף יג,ב. שערי הלכה ומנהג או"ח ח"א ס"י קלח.

כמה נרות מדליקים?

שאלה: כמה נרות צריך להדליק לכבוד שבת?

תשובה: עיקר המצווה מתקיים בהדלקת נר אחד, אבל למעשה כל אישה, מנישואיה ואילך, מדליקה לפחות שני נרות, כנגד "זכור ושמור" (לפני הנישואין מדליקה רק נר אחד).

מצוות שבת בעשרת הדיברות ניתנה לנו בשתי צורות: בנוסח שבפרשת יתרו (שמות כח), נאמר: "זכור את יום השבת לקדשו", ואילו בנוסח שבפרשת ואתחנן (דברים ה,ז), נאמר: "שמור את יום השבת לקדשו". אמרו חז"ל "זכור ושמור – בדיבור אחד נאמרו". "זכור" כולל את העניינים החיוביים של השבת כמו התפילות והסעודות, ואילו "שמור" הכוונה להיזהר מאיסורי מלאכה ומזלזול בכבוד השבת.

ואגב, אמרו חז"ל שכל ענייני השבת כפולים, כי כאשר היו בני-ישראל במדבר, ירד להם 'מן' עומר לגולגולת, וביום השישי – שני העומר לאחד, גם בשביל יום השבת, ולכן

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם יראה עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ללא תוספת דמי משלוח): "יודאיקה", 1-700-704120

